

Evaluatierapport Systeemtest Poseidon

Systeemtest 2025 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
GMK – CoPI – ROT – RBT

Colofon

Sector: Crisisbeheersing
Datum: 03-03-2026
Status: Concept 0.2

Inhoudsopgave

1	Samenvatting en conclusie	3
1.1	Conclusie oefendoelen	4
1.2	Conclusie opkomst functionarissen	5
2	Inleiding.....	6
2.1	Aanleiding.....	6
2.2	Oefendoelen systeemtest	6
2.3	Scenario systeemtest Poseidon	7
2.4	Onderzoeksmethode	7
2.5	Leeswijzer	8
3	Analyse.....	9
3.1	Melding en Alarmering	9
3.2	Leiding en Coördinatie	11
3.3	Informatiemanagement	17
3.4	Crisiscommunicatie	20
3.5	Overdracht nafase.....	24
4	Opkomst.....	25
5	Beschouwing en aanbevelingen.....	28

1 Samenvatting en conclusie

Op maandag 7 april 2025 vond de jaarlijkse systeemtest plaats. De systeemtest is een onverwachte alarmerings- en opkomsttest van de hoofdstructuur, gevolgd door een oefening van de crisisorganisatie in zijn geheel. Het doel van de systeemtest is het testen van de hoofdstructuur, waarbij wordt getest of de afzonderlijke onderdelen van de hoofdstructuur goed functioneren en hoe zij als geheel samenwerken. Hierbij zijn de vijf processen (A t/m E) van het Toetsingskader 4.0¹ van Inspectie Justitie en Veiligheid getoetst. De acties en leerpunten die in dit evaluatierapport naar voren komen, worden gebruikt ter verbetering van de crisisorganisatie. De Sector Crisisbeheersing van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) borgt alle leer- en actiepunten, en monitort de status hiervan.

Het scenario ging dit jaar over een dijkdoorbraak ter hoogte van Varik. Voorafgaand aan deze dijkdoorbraak zijn een aantal dienstdoende functionarissen al via een 'weekstart' meegenomen in de prognose van stijgende waterstanden in combinatie met 3 bijzonderheden aan de dijken (bevers, schade aan grasmat dijk en stabiliteitsprobleem bij een keermuur) en e.e.a. is ook al voorbereid en geografisch weergegeven in LCMS door de Coördinerend Informatiemanager (CIM-er). Daarnaast hebben alle deelnemers een beeld kunnen vormen van verschillende fases van het dijkdoorbraakscenario, via een speciaal ingerichte website met scenariofilmpjes. Een extra uitdaging in dit scenario was dat er in totaal 3 CoPI's actief waren (waarvan 2 fictief) die verantwoordelijk waren voor verschillende gebieden. Vanuit deze 3 CoPI's werd het ROT gevoed met informatie, die ze o.a. moesten samenbrengen met de overstromingsmodellen vanuit het waterschap, crisiscommunicatie richting de inwoners van dijkkring 43 en een adviserende rol richting het RBT. Vervolgens kon het RBT zich buigen over de bestuurlijke dilemma's zoals de verdeling van schaarste m.b.t. capaciteit en middelen.

Het was vooraf duidelijk dat dit een uitdagend scenario zou zijn, wat tijdens de test ook bevestigd werd. Met name de verschillende CoPI's, de hoeveelheid aan informatie, het in de tijd wegzetten van acties en de onderlinge afstemming tussen de teams, bleek veeleisend. Uit de deelnemersevaluatie kregen we terug dat de deelnemers het systeemtestscenario hebben ervaren als pittig en complex, waarbij ze hun grenzen moesten verleggen, moesten improviseren en waarvan ze veel hebben geleerd. Ook omschreven zij het als een interessant en zeer relevant scenario voor onze regio, dat GRIP 4-waardig was. Deze systeemtest maakte volgens hen inzichtelijk wat er in de crisisorganisatie goed gaat en wat er beter kan.

Het belangrijkste inzicht dat uit deze systeemtest naar voren komt is dat Crisiscommunicatie kwetsbaar is en dient te worden versterkt. Deze kwetsbaarheid zien we vooral op ROT-niveau, waar knelpunten zichtbaar zijn in zowel de opkomst als de ervaring van functionarissen. Bij een overstromingsscenario als deze is degelijke crisiscommunicatie cruciaal – en mogelijk van levensbelang – voor de bescherming van de bevolking. Niet alleen om feitelijke informatie te delen, maar vooral door een handelingsperspectief te delen, door mensen snel en helder te vertellen wat ze moeten doen om zichzelf en anderen in veiligheid te brengen. Zonder duidelijke communicatie zijn evacuaties minder effectief, ontstaat er onzekerheid, en wordt het vertrouwen in de overheid ondermijnd.

---

¹ [Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's](#) (2018), Hoofdstuk 4.3 Uitvoering.

1.1 Conclusie oefendoelen

A. Melding en alarmering	Oefendoel behaald?
Oefendoel: De meldkamer zorgt bij aanvang en tijdens een incident of crisis voor tijdige alarmering en informatie-uitwisseling door eenduidige aansturing.	Ja
Alarmering: Bij alle drie de opschalingen (GRIP 1, 2 en 4) zijn de juiste functionarissen binnen twee minuten na het besluit tot opschaling gealarmeerd. Ook externe partners zijn tijdig geïnformeerd. Her-alarmering was niet nodig. Informatie-uitwisseling: De CaCo voerde actief regie op de meldkamer door sturing te geven en noodzakelijke besluiten te nemen. Hij deelde actief het operationele beeld via LCMS (eerste beeld om 12:24 uur) en de RMG-gespreksgroep, waarbij ook functionarissen die later inschakelden tijdig werden meegenomen. Daarnaast verzamelde de CaCo informatie uit verschillende systemen van de betrokken disciplines en verrijkte hiermee het gezamenlijke LCMS-beeld. Hij maakte gebruik van beschikbare planvorming en kaartmateriaal, onder andere uit de weekbriefing. Door drukte op de meldkamer is verdere afstemming overgenomen door het tegenspel.	
B. Leiding en coördinatie	Oefendoel behaald?
Oefendoel: De crisisorganisatie stuurt en coördineert de operationele en bestuurlijke aanpak van een incident of crisis effectief en efficiënt.	Ja
Vrijwel alle onderdelen van het proces Leiding en Coördinatie uit het Toetsingskader 4.0 zijn behaald. Voor zover dit in het scenario paste, hebben de teams volgens procedures gewerkt, heeft afstemming en informatie-uitwisseling plaatsgevonden en hebben ze elkaar geadviseerd over operationele, tactische en strategische vraagstukken. Het was duidelijk wie wat moest doen op basis van rol, verantwoordelijkheid en verwachtingen. Daarbij hadden het CoPI en het ROT een duidelijkere doelstelling ('commander's intent') kunnen benoemen. De teams zijn op basis van de beeldvorming tot oordeelsvorming en besluitvorming gekomen. Op CoPI-niveau had de oordeelsvorming en dan met name de prioritering nog duidelijker gekund.	
C. Informatiemanagement	Oefendoel behaald?
Oefendoel: De crisisorganisatie en de extern betrokken partners beschikken over tijdige, actuele en relevante informatie gedurende een incident of crisis.	Ja
De onderdelen van het proces informatiemanagement uit het Toetsingskader 4.0 zijn grotendeels behaald. De functionarissen en teams hebben de benodigde informatie met elkaar gedeeld. Informatie en duiding van de situatie vanuit het waterschap kwam laat op gang, waardoor er lange tijd onduidelijkheid was over het beeld (de overstromingssituatie en prognoses voor de verschillende gebieden). Deze onduidelijkheden in de beeldvorming hadden ook te maken met het feit dat de situatie anders werd geïnterpreteerd door de expert van het waterschap dan van tevoren door de scenarioschrijvers was bedacht (zie beschouwing).	
D. Crisiscommunicatie	Oefendoel behaald?
Oefendoel: Met verschillende doelgroepen (zoals getroffen, media, bevolking, verwanten en de interne organisatie) wordt tijdig, doelgericht en regelmatig gecommuniceerd over het incident of de crisis.	Nee
Hoewel de beschikbare feitelijke informatie snel werd gedeeld (vanuit CoPI via het liveblog), bleef de communicatie richting verschillende doelgroepen beperkt. Betekenisgeving en handelingsperspectieven kwamen laat op gang en waren onvoldoende afgestemd op de behoeften van getroffen en andere betrokkenen. Doelgroepen zijn niet (ROT) of slechts deels (CoPI) benoemd, waardoor communicatie niet op maat plaatsvond. Afstemming tussen de verschillende teams en met externe partners was gering (met name vanuit sectie ROT). Ook was er onvoldoende inzicht in het effect van de communicatie, ondanks de (laat) beschikbare omgevingsanalyses.	

E. Voorbereiding nafase	Oefendoel behaald?
Oefendoel: Na afschaling is sprake van een duidelijke overdracht van activiteiten van de crisisorganisatie naar de 'nafase'-organisatie. Daarbij zijn vervolgvactiteiten belegd.	N.v.t.
Er heeft geen duidelijke overdracht naar de nafase plaatsgevonden. In het CoPI was de aandacht nog volledig gericht op de acute fase. Binnen het ROT werd het belang van de nafase wel benoemd en een Hoofd (preparatie) Nafase aangewezen, maar deze was niet ter plaatse en er is geen overdrachtsdocument opgesteld. Ook het RBT kwam niet toe aan afschaling of overdracht, omdat de systeemtest werd beëindigd terwijl het incident nog gaande was.	

1.2 Conclusie opkomst functionarissen²

CoPI:

Alle functionarissen zijn binnen 30 minuten gestart met hun werkzaamheden. Het eerste multi-overleg (motorkap) vond binnen 30 minuten plaats, hierbij waren nog niet alle functionarissen aanwezig. Bij het eerste CoPI-overleg was het CoPI-team³ compleet.

ROT en secties:

De eerste ROT-vergadering startte niet binnen de norm⁴ van 45 minuten na alarmering. De communicatieadviseur ROT was niet op tijd aanwezig en ontbrak bij de eerste ROT vergadering. Alle leden van de secties waren binnen de gestelde tijd⁵ aanwezig bij het RCC, behalve: de HIN-Bz, de Algemeen Commandant Crisiscommunicatie (ACC) en de omgevingsanalist (sectie crisiscommunicatie). Er is geen Hoofd Nafase opgekomen.

RBT:

De eerste RBT-vergadering is niet binnen 60 minuten na alarmering gestart, in afstemming met de OL heeft er eerst nog een ROT-vergadering plaatsgevonden. Het RBT was binnen 60 minuten compleet in de bezetting waarmee vergaderd werd. Het RBT vergaderde in een kernbezetting, de Adviseur Brandweezorg, Adviseur Geneeskundig (AG) en de Adviseur Politiezorg werden niet opgeroepen. De AC-Politie sloot in plaats van de adviseur Politiezorg aan in het RBT.

² Het was voor de betrokkenen duidelijk dat het een alarmeringstest betrof was en geen echt incident betrof. Er mocht om die reden ook niet met optische en geluidssignalen gereden worden

³ CoPI-team zoals omschreven in artikel 2.1.2 lid 1 van het Besluit Veiligheidsregio's.

⁴ In het Regionaal Crisisplan 2024-2027 staat dat de eerste ROT vergadering binnen 45 minuten na alarmering dient te starten.

⁵ Zoals omschreven in artikel 2.1.4 lid 1 van het Besluit Veiligheidsregio's.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

Ieder jaar houdt Veiligheidsregio Gelderland-Zuid een systeemtest, waarbij de hoofdstructuur van de crisisorganisatie als geheel wordt getoetst. De aanleiding hiervoor is voor ons tweeledig:

2.1.1 Verplichting vanuit Besluit veiligheidsregio's (Bvr)

- Artikel 2.5.1 van het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) bepaalt dat het bestuur van de Veiligheidsregio ervoor moet zorgen dat *'de onderdelen van de hoofdstructuur⁶ van de rampenbestrijding en crisisbeheersing jaarlijks gezamenlijk een oefening houden met een fictieve ramp of crisis'* (de zgn. systeemtest).
- In de Nota van Toelichting bij dit besluit staat beschreven dat de regio bij deze oefening onder realistische omstandigheden test of de hoofdstructuur in zijn geheel goed functioneert. De hoofdstructuur kan alleen goed functioneren als de afzonderlijke onderdelen goed functioneren en samenwerken.
- De Inspectie van Justitie en Veiligheid toetst de naleving van bepalingen uit de Wet Veiligheidsregio's (Wvr) en de besluiten⁷, inclusief de systeemtest en brengt hierover verslag uit aan de minister. De verantwoordelijkheid voor de organisatie en de evaluatie van de systeemtest ligt bij de veiligheidsregio's zelf.

2.1.2 Zelf willen leren en verbeteren

- Onze regio heeft te maken met een gering aantal grote(re) incidenten (GRIP 2, 3 en 4). Een systeemtest is een manier om de gehele hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing te toetsen en te oefenen.
- We vinden het belangrijk om als regionale crisisorganisatie te blijven leren. We streven naar het blijven versterken van onze onderlinge samenwerking en de samenwerking met onze partners.
- Tijdens de systeemtest wordt er waargenomen door waarnemers uit andere veiligheidsregio's, om een zo objectief mogelijk beeld te krijgen van het functioneren van onze hoofdstructuur. Deze waarnemers kunnen met een frisse blik naar onze crisisorganisatie kijken en nemen ervaring mee uit hun eigen regio.

2.2 Oefendoelen systeemtest

Het doel van de systeemtest is de hoofdstructuur van de crisisorganisatie toetsen op een aantal wettelijke normen. Hiervoor kijken wij naar het proces 'Uitvoering' van het toetsingskader 4.0, van Inspectie Justitie en Veiligheid:

- A. Melding en alarmering:** *De meldkamer zorgt bij aanvang en tijdens een incident of crisis voor tijdige alarmering en informatie-uitwisseling door eenduidige aansturing.*
- B. Leiding en coördinatie:** *De crisisorganisatie stuurt en coördineert de operationele en bestuurlijke aanpak van een incident of crisis effectief en efficiënt.*
- C. Informatiemanagement:** *De crisisorganisatie en de extern betrokken partners beschikken over tijdige, actuele en relevante informatie gedurende een incident of crisis.*

---

⁶ Meldkamer, het Commando Plaats Incident, het team Bevolkingszorg, het Regionaal Operationeel Team en het Gemeentelijk Beleidsteam of het Regionaal Beleidsteam.

⁷ Hier is bedoeld het Besluit Veiligheidsregio's en het Besluit Personeel Veiligheidsregio's.

- D. Crisiscommunicatie:** Met verschillende doelgroepen (zoals getroffen, media, bevolking, verwanten en de interne organisatie) wordt tijdig, doelgericht en regelmatig gecommuniceerd over het incident of de crisis.
- E. Voorbereiding nafase:** Na afschaling is sprake van een duidelijke overdracht van activiteiten van de crisisorganisatie naar de 'nafase'-organisatie. Daarbij zijn vervolgvactiteiten belegd.

Bovenstaande processen vormen de 5 oefendoelen van deze systeemtest. Aan het einde van de systeemtest kijken we aan de hand van een analyse van de waarnemingen en brondocumenten of deze oefendoelen wel, niet of deels behaald zijn. Deze elementen hebben we vertaald naar concreet waarneembaar gedrag (waarnemingscriteria). Deze zijn opgenomen in de waarnemingsformulieren. De waarnemingscriteria vindt u in dit document terug aan het begin van de paragrafen met daarin de toetsing van de oefendoelen.

2.3 Scenario systeemtest Poseidon

Traditiegetrouw wordt de systeemtest vernoemd naar een Griekse god of godin, ditmaal de god van de zee, stormen en overstromingen 'Poseidon'.

Voorafgaand aan de systeemtest komen er bij het VIK⁸ een aantal signalen binnen (o.a. stijgende waterstanden en veel regenval in Duitsland i.c.m. een aantal kwetsbaarheden aan de dijken), waarop de CIM-er⁹ besluit om dit alvast voor te bereiden in LCMS en de situatie te benoemen tijdens de weekstart.

Op maandagmiddag 7 april 2025 start om 12.05 uur de systeemtest met de melding van een dijkdoorbraak bij Varik.

Binnen een uur staat heel Varik onder water waarbij waterstanden van 1 tot 1,5 meter te verwachten zijn. In totaal worden 3 CoPI's actief, waarvan 2 fictief via het tegenspel en 1 echt CoPI ter plaatse in Geldermalsen dat zich richt op de evacuatie van het gebied. Bij opschaling naar GRIP 2 zal het ROT zich o.a. bezig gaan houden met het samenbrengen van de informatie en coördinatie van de verschillende CoPI's, het bewaken van de tijdlijn, crisiscommunicatie, en contact met ziekenhuis Rivierenland. Daarnaast adviseert het ROT het RBT (GRIP 4). Het RBT buigt zich over de verdeling van schaarse middelen en bestuurlijke dilemma's. Een voorbeeld hiervan is de volgorde van evacuatie van de gemeenten Buren, Tiel, West-Betuwe en later ook Culemborg.

2.4 Onderzoeksmethode

Om de oefendoelen te kunnen beoordelen, zijn er gedurende de systeemtest externe waarnemers ingezet. De oefendoelen worden op verschillende teams waargenomen. Zie onderstaand schema.

Oefendoel	Waarnemen op team
A. Melding en alarmering	GMK (Meldkamer Oost Nederland)
B. Leiding en coördinatie	CoPI, ROT, RBT en Sectie crisiscommunicatie
C. Informatiemanagement	CoPI en ROT
D. Crisiscommunicatie	Sectie crisiscommunicatie, CoPI, ROT, en RBT
E. Nafase	ROT, sectie Bevolkingszorg (hoofd Nafase)

De waarnemers nemen waar aan de hand van de oefendoelen en daarbij behorende waarnemercriteria, afgeleid van het toetsingskader. De bedoeling was om oefendoel E (nafase) ook

⁸ Veiligheidsinformatieknooppunt

⁹ Coördinerend informatiemanager

achteraf te beoordelen, door het opgeleverde 'document overdracht nafase' voor te leggen aan de betrokken gemeente, om te zien in hoeverre deze voor hen bruikbaar was. Echter, er is geen Hoofd Nafase opgekomen en daarom ook geen 'document overdracht nafase' opgesteld.

Direct na afloop van de test is er voor de deelnemers de gelegenheid geweest om stoom af te blazen, georganiseerd per team en in de secties, door de deeloefenleider of de leidinggevende van de sectie. De eerste werkdag na de systeemtest is een enquête verspreid onder alle deelnemers en de oefenstaf om feedback op te halen over de opzet (organisatie, scenario, tegenspel) van de oefening. De resultaten hiervan zijn besproken bij het evaluatiemoment van de projectgroep en worden meegenomen in de voorbereiding voor volgende systeemtesten.

Op basis van de waarnemingsverslagen en documentenonderzoek uit bronnen als LCMS en GMS zijn bevindingen per toetsingscriterium beschreven. Aan de hand hiervan zijn de oefendoelen van een score voorzien (Oefendoel behaald: Ja, Deels of Nee).

2.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 heeft u de samenvatting en conclusie van het evaluatierapport van de systeemtest kunnen lezen. In hoofdstuk 2 is een toelichting gegeven op de aanleiding, de oefendoelen, het scenario en de onderzoeksmethode van de systeemtest. Hoofdstuk 3 geeft een analyse van de resultaten op basis van het toetsingskader, bestaande uit: 3.1) Melding en Alarmering, 3.2) Leiding en Coördinatie, 3.3) Informatiemanagement, 3.4) Crisiscommunicatie en 3.5) Overdracht Nafase. In hoofdstuk 4 worden de opkomsttijden weergegeven. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5, de beschouwing en aanbevelingen, gereflecteerd op de systeemtest en hoe het bijbehorende scenario is doorlopen.

3 Analyse

3.1 Melding en Alarmering

Oefendoel:

A. De meldkamer zorgt bij aanvang en tijdens een incident of crisis voor tijdige alarmering en informatie-uitwisseling door eenduidige aansturing.

Waarnemingscriteria/ Toetsingskader	Behaald	Toelichting
Op basis van de aard en omstandigheden van de ramp of crisis zorgt de meldkamer voor een 24/7 beschikbare multidisciplinaire functionaris (CaCo).	Ja	De functie van CaCo is 24/7 beschikbaar en is opgenomen in het Regionaal Crisisplan van de VRGZ.
De CaCo coördineert tussen de drie disciplines.	Ja	Zie 3.1.1
De CaCo zorgt voor eenduidige aansturing.	Ja	Zie 3.1.1
De CaCo neemt de eerste noodzakelijke besluiten ten behoeve van de operationele inzet.	Ja	Zie 3.1.1
De CaCo zorgt voor interne en externe informatie-uitwisseling.	Ja	Zie 3.1.1 ¹⁰
Het tijdig alarmeren en informeren van de juiste interne en externe functionarissen en eenheden/teams. Het gaat hierbij ook om de liaisons vitaal, andere veiligheidsregio's, het Rijk en buurlanden.	Ja	Zie 3.1.1
Het (op verzoek) tijdig uitvoeren van het alerteren van de bevolking (NL-Alert, WAS).	N.v.t.	Fictief en via het tegenspel
Het bewaken van de opkomst en (her)alarmering indien nodig.	Ja	Zie 3.1.1
Aanpassen van de inzet op verzoek van de teams of functionarissen.	N.v.t.	Geen aanpassing van de inzet
Het delen, bundelen, verrijken en veredelen van informatie tussen de drie disciplines.	Ja	Zie 3.1.1

3.1.1 GMK

Coördinatie en afstemming op Meldkamer

- De CaCo coördineerde actief tussen de verschillende disciplines, door het delen van het beeld en hierop te sturen qua acties¹¹.
- De CaCo zorgde voor eenduidige sturing van de disciplines en nam de eerste noodzakelijke besluiten. Dit blijkt onder andere naar aanleiding van opschaling naar GRIP 1 waarmee de aard en ernst van de dijkdoorbraak bevestigd werd, toen heeft de CaCo direct opgeschaald naar GRIP 2. Ook gaf hij opdracht om direct kwetsbare objecten en zwaartepunten in kaart te brengen.
- De CaCo maakte actief gebruik van de planvorming en kaarten (uit de weekbriefing).
- Interne en externe functionarissen zijn door de CaCo tijdig geïnformeerd. Het eerste startbeeld is om 12:24 in LCMS gedeeld, om 12:24 is het eerste beeld gedeeld in de RMG-gespreksgroep.

¹⁰ Vanwege drukte op de meldkamer is de rol van de meldkamer vrij snel overgenomen door responscel.

¹¹ De MKA en de OCP deden beperkt mee met de systeemtest, waardoor het daadwerkelijk multidisciplinair coördineren moeilijk was voor de CaCo.

- De CaCo voerde regie over de aanwezigen in de RMG-gespreksgroep en deelde hier actief het beeld, ook aan functionarissen die later inschakelden op de RMG-gespreksgroep. Er is door de CaCo afgestemd met de Leider CoPI en de OL, door drukte op de meldkamer is het aandeel van de meldkamer vrij snel overgegaan op de responscel. Hierdoor is er minder tijd geweest voor de CaCo om uitgebreid af te stemmen en informatie uit te wisselen met andere partijen.
- De CaCo verzamelde uitgebreid informatie uit de systemen over alle disciplines, bundelde deze en verrijkt het LCMS-beeld hiermee.

Alarmering

- De juiste functionarissen zijn door de meldkamer tijdig (binnen 2 minuten na besluit tot opschalen) gealarmeerd. Dit geldt voor alle drie de opschalingen¹².
- Externe partners zijn door de meldkamer gealarmeerd¹³.

<u>Besluit tot opschaling</u>	<u>Alarmering</u>
<u>GRIP 1; 12:21 uur</u>	<u>12:23 uur</u>
<u>GRIP 2; 12:22 uur</u>	<u>12:24 uur</u>
<u>GRIP 4; 14:50 uur</u>	<u>14:52 uur</u>

Opkomst

- De CaCo bewaakte welke functionarissen zich melden in de RMG-gespreksgroep. Ook schetste hij via RMG een beeld en coördineert hij de inzet. Her-alarmering was niet nodig.

3.1.2 Aanbevelingen Melding en Alarmering

Er zijn geen specifieke aanbevelingen met betrekking tot melding en alarmering.

¹² Een bijzonderheid hierbij was dat de meldkamer (vanwege grote drukte met daadwerkelijke incidenten) bij de opschaling naar GRIP 4 niet meer mee oefende, en de opdracht voor opschaling via het tegenspel binnenkwam, de alarmering is vervolgens wel nog via de meldkamer uitgevoerd.

¹³ De partners die deel konden nemen aan de systeemtest zijn daadwerkelijk gealarmeerd en opgekomen, de andere partners zijn fictief gealarmeerd en input werd vervolgens geleverd vanuit het tegenspel.

3.2 Leiding en Coördinatie

Oefendoel:

B. De crisisorganisatie stuurt en coördineert de operationele en bestuurlijke aanpak van een incident of crisis effectief en efficiënt.

Waarnemingscriteria/Toetsingskader	Behaald	Toelichting
De teams en functionarissen werken conform procedures, richtlijnen en handboeken en passen maatwerk toe als specifieke omstandigheden van het betreffende incident hiertoe aanleiding geven.	GMK: Ja	Zie 3.2.1
	CoPI: Ja	Zie 3.2.2
	ROT: Ja	Zie 3.2.3
	RBT: Ja	Zie 3.2.4
Binnen en tussen de teams en functionarissen van de crisisorganisatie en externe partners vindt regelmatige afstemming en informatie-uitwisseling plaats en is duidelijk wie wat doet in het kader van de operationele en bestuurlijke aanpak op basis van rol, verantwoordelijkheid en verwachtingen.	GMK: Ja	Zie 3.1.1 t/m 3.2.4
	CoPI: Ja	Zie 3.2.1 t/m 3.2.4
	ROT: Ja	Zie 3.2.1 t/m 3.2.4 *afspraken en verwachtingen kunnen explicieter worden gemaakt, o.a. vergaderklok.
	RBT: Ja	Zie 3.2.1 t/m 3.2.4
De ingezette crisisteams adviseren over operationele, tactische en strategische vraagstukken.	GMK: Ja	Zie 3.2.1
	CoPI: Ja	Zie 3.2.2
	ROT: Ja	Zie 3.2.3
	RBT: Ja	Zie 3.2.4
Het is duidelijk op welke vraagstukken door wie een besluit of actie moet worden genomen ten aanzien van de operationele en strategische sturing.	GMK: Ja	Zie 3.2.1
	CoPI: Deels	Zie 3.2.2, actiehouders niet expliciet vastgelegd.
	ROT: Ja	Zie 3.2.3
	RBT: Ja	Zie 3.2.4 *voorzitter stuurt hier goed op bij
De teams stemmen regelmatig af of: - het bijstellen van de operationele aanpak en sturing nodig is; - de huidige inzet van functionarissen nog passend is bij het incident; - de continuïteit van de crisisorganisatie gegarandeerd wordt gedurende het incident; - advies/aansluiting van experts en externe netwerkpartners nodig is.	GMK: Ja	Zie 3.2.1, 3.2.2 en 3.2.3
	CoPI: Ja	Zie 3.2.1, 3.2.2 en 3.2.3
	ROT: Ja	Zie 3.2.1, 3.2.2 en 3.2.3
	RBT: Ja	Zie 3.2.3 en 3.2.4
De gekozen aanpak/interventie sluit aan bij: - beoogde effecten en resultaten; - benoemde doelstellingen en uitgangspunten; - de specifieke omstandigheden van het incident in de context van de regio; - het actuele beeld van het incident; - de mogelijkheden van de hulpverleningsdiensten; - de mate van zelfredzaamheid van de bevolking/maatschappij; - de zorgbehoefte van de getroffen en; - prioritering en uitgewerkte scenario's; - eventuele initiatieven van burgers en bedrijven.	GMK: N.v.t.	Hier is niet op waargenomen bij de GMK.
	CoPI: Deels	Zie 3.2.2; geen duidelijke doelstelling en prioritering.
	ROT: Ja	Zie 3.2.3 * geen duidelijke doelstelling.
	RBT: Ja	Zie 3.2.4
De leiders van de teams komen op basis van een beeld (van het incident) tot een oordeel en tot een gewogen en vastgelegd besluit.	GMK: Ja	Zie 3.2.1
	CoPI: Deels	Zie 3.2.2, oordeelsvorming kan sterker
	ROT: Ja	Zie 3.2.3
	RBT: Ja	Zie 3.2.4

3.2.1 GMK

Afstemming

- Er is door de CaCo afgestemd met de Leider CoPI en de OL. Met de Leider CoPI is contact geweest over de aard van het incident en over eventuele kwetsbare objecten in de omgeving. Door drukte op de meldkamer is het aandeel van de meldkamer vrij snel overgegaan op de responscel.

Beeldvorming:

- De CaCo verzamelde uitgebreid informatie over de situatie, uit de systemen en van alle disciplines en werkte LCMS bij.

Oordeelsvorming:

- De CaCo heeft actief opdracht gegeven om informatie over kwetsbare objecten en bebouwing uit te zoeken bij zowel de MKA als het RTIC. Deze informatie is actief teruggekoppeld, zodat hierop geprioriteerd kon worden.

Besluitvorming

- De CaCo nam de eerste noodzakelijke besluiten t.b.v. de inzet, o.a. het direct opschalen naar GRIP 2 (zoals ook afgesproken tijdens de weekstart).

3.2.2 CoPI

Werkproces

- De BOB-structuur is niet volledig gevolgd. De drie onderdelen kwamen wel aan bod maar werden niet expliciet benoemd. Regelmatig werd er direct een actie of besluit aan een beeld gekoppeld en werd de fase van oordeelsvorming feitelijk overgeslagen ([vertaald naar aanbeveling](#)).
- De vergaderklok is niet expliciet afgestemd met het ROT. Wel is benoemd hoe laat het ROT zou starten, waarop de tijd voor het 2^e CoPI werd bepaald.
- Er werd een strakke vergaderklok gehanteerd, waarbij de CoPI-overleggen tussen de 15 en 20 minuten duurden.

Afstemming

- Het CoPI stemde veel af met het ROT. Het ROT werd geadviseerd om na te denken over de evacuatie van (pluim)vee, i.r.t. de geldende ophokplicht en het betrekken van de NVWA hierbij.
- Er was duidelijk wie wat deed in het kader van de operationele en bestuurlijke aanpak op basis van rol, verantwoordelijkheid en verwachtingen.
- Er werd afgestemd met de CaCo, vooral in de alarmerings- en opschalingsfase.
- Er werd afgestemd met de OL na ieder CoPI.
- Er werd afgestemd met externe partners. Rijkswaterstaat sloot aan vanaf het tweede CoPI. De liaison RWS stemde o.a. af met de OvD-P over het afsluiten en openhouden van wegen.

Beeldvorming:

- Bij de beeldvorming zijn de relevante thema's benoemd, gedeeld en waar nodig gedurende het proces aangepast. Zo ontstond er onduidelijkheid over hoelang het nog zou duren voordat het water het gebied van het CoPI zou bereiken. Dit beeld moest daarom worden geverifieerd en bijgesteld.

Oordeelsvorming:

- De operationele vraagstukken waren: het in kaart brengen van kwetsbare objecten, bedrijven met gevaarlijke stoffen, veehouderijen, afsluiting en openhouden van wegen, opvanglocatie(s) voor evacuees.

Besluitvorming

- Het CoPI heeft zich uitsluitend gefocust op de evacuatie, zoals ook beoogd in de oefenopzet en afgestemd met het ROT. Een ander (fictief) CoPI hield zich bezig met de situatie bij Varik (redding in het gebied van de dijkdoorbraak).
- Besluiten die zijn genomen:
  - Afsluiten van bepaalde wegen.
  - Afstemmen van evacuatie-richting met andere twee (fictieve) CoPI's.
- De genomen besluiten worden niet duidelijk afgesloten met concrete acties voor de functionarissen. Alleen in het laatste CoPI-overleg wordt dit voor het eerst gedaan ([vertaald naar leerpunt](#)).
- Ondanks dat er weinig concrete acties zijn geformuleerd, hadden de CoPI-leden een duidelijke rolopvatting, ze hadden duidelijk wie voor welk thema verantwoordelijk was.

Algemeen

- De gekozen aanpak/interventie sloot niet goed aan bij:
  - *de beoogde effecten en resultaten*, het duurde lang voordat er werd begonnen met het evacueren, omdat men eerst dacht dat ze hiervoor 2 dagen hadden.
  - *de benoemde doelstellingen en uitgangspunten*, er waren geen duidelijke doelstellingen en uitgangspunten, anders dan 'we zijn voor de evacuatie' ([vertaald naar aanbeveling](#))
  - *Prioritering en uitgewerkte scenario's*, er is niet veel gesproken over prioriteiten en verschillende scenario's, dit ligt ook in lijn met het snel overgaan van beeld naar besluiten, en weinig aandacht besteden aan de oordeelsvorming ([zie eerdere aanbeveling](#)).
- De gekozen aanpak/interventie sloot goed aan bij:
  - Hoewel *het actuele beeld* niet juist was (we hebben twee dagen voor de evacuatie) sloot de gekozen aanpak hier wel op aan, er werd daarom ook uitgebreid stilgestaan bij het inventariseren van zaken, voordat tot de daadwerkelijke evacuatie actie werd overgegaan.
  - *De mogelijkheden van de hulpdiensten*; er werd gevraagd om extra capaciteit vanuit defensie. Toen duidelijk werd dat hier weinig van te verwachten viel werd daar rekening mee gehouden.
  - *De specifieke omstandigheden van het incident in de context van de regio*.
- Er waren geen *initiatieven van burgers om de aanpak op aan te sluiten*. Wel zijn de BRZO-bedrijven benaderd, zij konden hun gevaarlijke stoffen veiligstellen.
- *De mate van zelfredzaamheid* is alleen in het laatste CoPI kort besproken ([vertaald naar aanbeveling](#)).

3.2.3 ROT

Werkproces

- De BOB- structuur is in alle vier de ROT-vergaderingen gevolgd. In de eerste drie vergaderingen werd de BOB heel strak gevolgd en afgesloten met een samenvatting van de stand van zaken. Er was sprake van een effectieve en efficiënte vergadering. In de vierde vergadering was de structuur iets losser.
- Het ROT formuleerde de volgende gezamenlijke missie: 'inzet om de dijkdoorbraak zoveel mogelijk te voorkomen en de effecten te minimaliseren'. Het bepalen van een specifiekere 'commander's intent' had meer sturing kunnen opleveren ([vertaald naar aanbeveling](#)).
- De OL gaf een korte inleiding met een voorstelronde, emotionele check-in en afspraken over de samenwerking en overlegvorm. Nieuwe leden die aansloten werden door de OL goed meegenomen.

Afstemming

- Tijdens het eerste overleg is verdere opschaling besproken, er is besloten nog niet verder op te schalen omdat er nog onvoldoende beeld was, dit is teruggekoppeld aan de bestuurder van West-Betuwe. Na het tweede ROT-overleg is het advies richting de voorzitter Veiligheidsregio gegeven om op te schalen naar GRIP 4, vanwege de evacuatie van Tiel en West-Betuwe, noodverordeningen en de verwachte lange duur van het incident, inclusief de nafase.
- De afstemming over de vergaderklok met het CoPI beperkte zich tot afspreken over wie wanneer vergaderde. De ROT- en RBT-vergaderklok werden niet op elkaar afgestemd, in eerste instantie zouden beide om half 4 worden gepland. Hierop is vervolgens de RBT-vergadering met een half uur uitgesteld (*vertaald naar aanbeveling*).
- De OL heeft afstemming met de CaCo, Leider CoPI, bestuurder West-Betuwe en voorzitter Veiligheidsregio.
- De teams (CoPI, ROT, RBT) bespraken niet expliciet wie wat ging doen, wel waren zij rolvast en was impliciet duidelijk wie wat deed passend bij de rol van het team.
- Er werd vanuit het ROT afgestemd met externe partners als RWS en het waterschap. Vanuit de brandweer werd afgestemd met de nationale reddingsbrigade.
- De ROT-secties zochten elkaar regelmatig op om af te stemmen. Er werd goed doorgevraagd bij onduidelijkheden en de sectieleden waren rolvast.

Beeldvorming

- In de beeldvorming werd gebruik gemaakt van de standaard thema's, met daaraan toegevoegd het thema evacuatie.
- De juiste beeldvorming over de situatie van de overstroming bleef lastig (wat is er precies waar aan de hand, tot waar is het water nu?). In het 3^e ROT overleg werd het beeld over de omgeving helderder door de inbreng van het waterschap en Rijkswaterstaat.

Oordeelsvorming:

- De tactische dilemma's waar het ROT zich mee bezig hield, waren:
  - 1^e ROT: omgeving, effecten en communicatie. Het was lastig om daar een beeld van te krijgen omdat de communicatieadviseur ROT en de liaison van het waterschap nog niet aanwezig waren.
  - 2^e ROT: scheiding tussen verticale evacuatie en horizontale evacuatie, NL-Alert met handelingsperspectief en het GRIP-niveau.
  - 3^e ROT: verplichte evacuatie met uitbreiding van gebieden en knelpunten als treinverkeer, Betuweroute en nutsvoorzieningen.
  - 4^e ROT: het verder uitwerken van het evacuatieplan.

Besluitvorming

- Het ROT heeft diverse tactische besluiten genomen, o.a. het inrichten van 3 CoPI's, het voorbereiden van de evacuatie, het voorbereiden van een noodverordening en een communicatieboodschap, twee evacuatieingen instellen, contact leggen met LOCC en omliggende regio's, het voorbereiden van een persconferentie en het opstarten van de nafase.
- Aan de acties en besluiten werden duidelijke actiehouders gekoppeld, dit werd ook in LCMS aangegeven.

Algemeen

- De Operationeel Leider stemde met de Leider CoPI regelmatig af of: *het bijstellen van de operationele aanpak en sturing nodig is, de huidige inzet van functionarissen nog passend is bij het incident, de continuïteit van de crisisorganisatie gegarandeerd wordt gedurende het incident, of advies/ aansluiting van experts en externe netwerkpartners nodig is*. Deze afstemming werd steeds teruggekoppeld in het ROT.
- De gekozen aanpak/interventie van het ROT sloot aan bij *de beoogde effecten en resultaten, de specifieke omstandigheden van het incident in de context van de regio, het actuele beeld*

van het incident, de mogelijkheden van de hulpverleningsdiensten, de mate van zelfredzaamheid van de bevolking en de prioritering en uitgewerkte scenario's.

- De aanpak sloot niet aan bij *benoemde doelstellingen en uitgangspunten*, omdat deze van tevoren niet waren geformuleerd (geen commander's intent) ([zie eerdere aanbeveling](#)). Het aansluiten van de aanpak op *initiatieven vanuit burgers en bedrijven ingebracht*, was niet van toepassing, omdat dit niet in het scenario was opgenomen.

3.2.4 RBT

Afstemming

- De voorzitter RBT en OL hebben de vergaderklok afgestemd, zowel voorafgaand aan de eerste RBT-vergadering als aan het eind van deze vergadering - voor het vervolg.
- De timing van het ROT om 15.30 uur was niet praktisch, ook het RBT wilde op dat moment gaan vergaderen (enkele crisisfunctionarissen sluiten aan bij beide overleggen). Er werd besloten om het RBT daarom te verplaatsen naar 16.00 uur ([vertaald naar aanbeveling](#)).
- Operationele zaken (vraag over afzetting A2 en verkeerscirculatie) werden bij het ROT belegd.
- Er werd afgestemd met partners (o.a. Dijkgraaf in RBT en afstemming met ZHZ).

Beeldvorming

- De OL gaf een presentatie, met thema's die leidend werden voor de BOB-structuur in het RBT. Het betrof de thema's: verplichte evacuatie, noodverordening ramptoerisme en voorbereiden nafase. De vraag is wel of het RBT daarmee alle relevante thema's in beeld had ([vertaald naar aanbeveling](#)).

Oordeelsvorming:

- Het RBT besprak de prioritering van verplichte evacuatie (welke gebieden eerst, en hoe een gefaseerde evacuatie te communiceren). Aandachtspunt daarbij was dat ook regio Zuid-Holland-Zuid betrokken was, er werd besproken wat dit bestuurlijk betekende. Verder werd er ingegaan op andere prioriteringen; mensen versus vee, industrie, zorginstellingen en de beperkte evacuatiecapaciteit.

Besluitvorming

- Het RBT nam besluiten op de door het ROT gevraagde (door OL gepresenteerde) beeld, thema's en prioriteiten.
- Het RBT besloot tot de -door het ROT voorgestelde- verplichte evacuatie (vee moet achterblijven, huisdieren mogen mee).
- Het RBT besloot tot een noodbevel tegen ramptoerisme (in plaats van noodverordening, omdat een noodverordening via de gemeenteraad moet en daar nu geen tijd voor was)
- Het RBT besloot verder tot het voorbereiden op de nafase, het (laten) maken van een communicatieplan voor de evacuatie. De voorzitter Veiligheidsregio zal optreden als regionaal boegbeeld en de locoburgemeesters als lokale boegbeelden. Verder werd besloten om, om 17.30u een persconferentie te geven, en om 19.00u de volgende RBT-vergadering te houden.
- Als actiepoint is genoemd: afstemmen met de gemeente Gorinchem (regio ZHZ).

Algemeen

- Er was sprake van rolduidelijkheid, de voorzitter nam de besluiten na advisering door en consultatie van zijn team en de OL.
- Een aantal meer operationele zaken kwam ter sprake, maar vervolgens werd door de voorzitter focus aangebracht op de bestuurlijke thema's.
- De voorzitter RBT nam duidelijk de leiding.
- De gekozen aanpak/ interventie droeg bij aan: *de beoogde effecten en resultaten, de benoemde doelstellingen en uitgangspunten, de specifieke omstandigheden van het incident in de context van de regio, het actuele beeld van het incident, de mogelijkheden van de hulpverleningsdiensten, de mate van zelfredzaamheid van de bevolking/ maatschappij* en de

prioritering en uitgewerkte scenario's. Het RBT had daarbij nog dieper kunnen ingaan op: de impact/betekenis van de overstroming en ontruiming op burgers, welk gedrag vertonen zij vervolgens, en wat voor aanpak vraagt dat op bestuurlijk en communicatief gebied.

- Het aansluiten bij *eventuele initiatieven van burgers en bedrijven* was in dit scenario niet van toepassing.

3.2.5 Aanbevelingen: Leiding en Coördinatie

Wie	Omschrijving
CoPI	Maak de evacuatie concreter: welke mensen moeten geëvacueerd worden, in hoeverre zijn zij (verminderd) zelfredzaam, voor hoeveel mensen moeten we naar verwachting opvang aanbieden?
CoPI	Geef aan het einde van elk CoPI-overleg een samenvatting met de acties en actiehouders.
CoPI	Besteed meer aandacht aan de oordeelsvorming, o.a. door duidelijke prioritering en het uitwerken van scenario's.
CoPI, ROT	Benoem met elkaar een duidelijke 'commander's intent'/ doelstelling.
CoPI, ROT, RBT	Stem met elkaar de vergaderklok af, bij voorkeur direct bij opschaling. Kijk daarbij hoe je de vergaderklokken van de teams praktisch op elkaar kunt afstemmen en houdt rekening met functionarissen die bij meerdere teams aansluiten.
RBT	Kijk of er naast de door het ROT genoemde thema's nog meer relevante thema's voor het RBT zijn.

3.3 Informatiemanagement

Oefendoel:

C. De crisisorganisatie en de extern betrokken partners beschikken over tijdige, actuele en relevante informatie gedurende een incident of crisis.

Waarnemingscriteria/Toetsingskader	Behaald	Toelichting
De functionarissen, teams en externe partners (vitale partners, buurregio's buurlanden en Rijk) delen de benodigde informatie met elkaar over: - o het beeld van het incident; - o omgevingsbeeld/analyse; - o de doelstellingen en uitgangspunten op operationeel, tactisch en strategisch niveau; - o de besluiten; - o de aanpak; - o de getroffen maatregelen; - o de prognose; - o de mogelijk uitgewerkte scenario's; - o Communicatieberichten.	GMK: Ja	Zie 3.1.1 en 3.3.1
	CoPI: Ja	Zie 3.3.2 * het was lastig om een goed beeld te vormen van de situatie (zie ook H5).
	ROT: Ja	Zie 3.3.3
	RBT: Deels	Zie 3.3.4 *IM-er ROT niet mee gegaan naar RBT, daarmee LCMS RBT niet gevuld.
De functionarissen, teams en externe partners controleren of cruciale informatie is overgekomen.	GMK: Ja	Zie 3.1.1 en 3.3.1
	CoPI: Ja	Waarneming incompleet, in ieder geval veel afstemming met IM-ROT over onduidelijke prognoses (zie 3.3.2).
	ROT: Ja	Zie 3.3.3.
	RBT: N.v.t.	Heeft waarnemer niet goed kunnen waarnemen

3.3.1 GMK

- De meldkamer heeft o.a. informatie verzameld over: de meteo, slachtoffers/bevolking, omgeving/effekten en de betrokken diensten. De CaCo coördineerde dit proces door uit systemen en van alle disciplines uitgebreid informatie te verzamelen over de situatie en heeft dit tijdig in LCMS bijgewerkt. De meteo was al bekend vanuit de weekstart en werd gebruikt in het beeld.
- De CaCo heeft actief opdracht gegeven om informatie over kwetsbare objecten/ bebouwing uit te zoeken bij zowel de MKA als het RTIC en heeft deze ook actief teruggekoppeld binnen zijn team en verwerkt in de beeldvorming.
- Informatie werd o.a. uitgewisseld tussen de meldtafels, OvD-en, de OL en IM-ROT.
- Het eerste startbeeld is binnen 5 minuten gedeeld via LCMS.
- Het eerste startbeeld is binnen 5 minuten gedeeld via RMG met de aanwezigen in de RMG-groep.
- De CaCo voerde regie over de aanwezigen in de RMG-gespreksgroep en heeft hier actief het beeld gedeeld. Ook de functionarissen die later inschakelden op de RMG-gespreksgroep werden bijgepraat.
- Er werd gecontroleerd of cruciale informatie was overgekomen.
- De CaCo heeft tegenstrijdige informatie geverifieerd. Er kwam tegenstrijdige informatie binnen over een dijkdoorbraak bij Nijmegen (aanneme centralist). Dit is actief geverifieerd binnen zowel de meldkamer als met het veld.

3.3.2 CoPI

- Het CoPI-beeld werd in LCMS en live geactualiseerd in het CoPI, op zowel tekst als beeld.
- Aandachtspunt hierbij is dat de getypte tekst niet (tussentijds) werd opgeslagen, waardoor het veld nog niet wordt vrijgegeven en het beeld niet wordt ge-update. Zo was tijdens het 4^e CoPI overleg de informatie uit het 3^e CoPI nog niet voor iedereen zichtbaar in LCMS. ([Vertaald naar aanbeveling](#)).
- Het CoPI verzamelde informatie over de prognose van de overstroming, waterstand, veiligheid van de inwoners en eigen personeel en kwetsbare objecten. Deze informatie werd via LCMS gedeeld met o.a. de nationale reddingsbrigade en de waterschappen.
- In het eerste CoPI-overleg werd het eerste beeld gepresenteerd door de L-CoPI, daarna kreeg de IM-er nog even het woord. In de volgende CoPI-overleggen werd de rol van de IM-er in het presenteren van het beeld en de samenvatting en acties (ter afsluiting) kleiner ([vertaald naar aanbeveling](#)).
- Het geografische beeld was ondersteunend aan het beeld, het gebied is duidelijk gemaakt met een plot en kwetsbare objecten zijn geplot. Na 2 uur ontbraken de kaarten over de prognose van de waterschappen nog steeds waardoor er veel onduidelijkheid was over de prognose (zie ook hoofdstuk 5: beschouwing en aanbevelingen).
- Er was sprake van veel onduidelijkheid, waar gaat het CoPI over (Varik of Geldermalsen?) hoeveel tijd is er nog. De IM-er CoPI stemde af met de IM-er ROT om de tijdsdruk en prognose van de overstroming helder te krijgen (zie ook hoofdstuk 5).

3.3.3 ROT

- De sectie IM verzamelde informatie over de locatie van de CoPI's. Informatiemanager wilde meer informatie over het overstromingsgebied en vraagt hiervoor de VIK organisatie. Daarnaast verzamelde de stafsectie informatie over netwerkanalyse, evacuatiegebied, tijdlijn, communicatieboodschap, slachtofferbeeld, juridische- en bestuurlijke vraagstukken en verkeerscirculatie.
- Er was een grote informatiebehoefte om te kunnen duiden hoe bedreigend de situatie is en het effectgebied in beeld te kunnen brengen. Hiervoor was behoefte aan kaarten van het waterschap. Deze kaarten waren al vanaf het begin van de oefening beschikbaar in de LCMS-oefenactiviteit van WSRL, maar werden niet gezien en er was niemand om deze te duiden. Bijna twee uur na de dijkdoorbraak werden de kaarten gedeeld en geduid in het ROT (zie ook hoofdstuk 5).
- De informatie die werd verzameld, werd gedeeld via LCMS, ook met de aangesloten netwerkpartners en continu geüpdatet en actueel gehouden door de ICO. Daarnaast werd er informatie gedeeld via de portofoon, telefoon en mondeling met de andere secties en ROT-leden.
- Ieder ROT-overleg startte met de beeldvorming, gepresenteerd door de IM-er, aangevuld door de overige ROT-leden.
- Er werd thematisch gewerkt met de volgende thema's: incident, veiligheid, meteo, slachtoffers, evacuatie, juridisch/ bestuurlijk, omgeving/ effecten, communicatie, betrokken diensten, verkeerscirculatie en nafase. In de oordeelsvorming worden hieraan nog een aantal thema's toegevoegd: kwetsbare objecten, bestuurlijke informatievoorziening, vogelgriep, communicatiestrategie en continuïteit van de crisisorganisatie.
- Het geografische plot was opgebouwd met de thema's: evacuatie, opvang, afsluitingen, plaatsen, meetploegen en uitgangsstelling.
- De drie CoPI-gebieden waren geplot, evenals de waterstanden met tijdstippen. Ook het evacuatieplan met prioritering was geplot. Er werd geen plot gemaakt van de scenario's met tijdstippen ([vertaald naar aanbeveling](#)).

- Er was veelvuldig contact tussen informatiefunctionarissen vanuit de verschillende crisisteams. Daarbij werden beelden uitgewisseld en werd gecontroleerd of cruciale informatie was overgekomen.
- Tegenstrijdige informatie werd gecontroleerd, zo was het onduidelijk of er een NL-Alert is uitgegaan door het CoPI. Dit is wel opgenomen in het beeld, maar het zou logischer zijn als dit zou zijn afgestemd tussen de CoPI's en met het ROT. De IM-er kreeg vervolgens de opdracht om dit na te gaan en alsnog af te stemmen met de CoPI's over een NL-alert. Om 15.32 uur wordt een NL-Alert verstuurd voor het gebied Varik (zie ook 3.4. Crisiscommunicatie).
- De IM-er en de ICO hebben planvorming geraadpleegd, o.a. de bestuurlijke netwerkkaarten en het regionaal beleidsplan.
- De secties van de kolommen vulden LCMS, bijzonderheden hierbij waren;
  - GHOR had moeite om de LCMS-GZ omgeving gekoppeld te krijgen met LCMS-VR, uiteindelijk is dit wel gelukt.
  - Politie had LCMS bijgewerkt maar er werd weinig inhoudelijk weergegeven¹⁴.
  - Bevolkingszorg had beeld dat zeer overzichtelijk en compleet is en werkt veel met bullets en er werd continu opgeschoond.
  - Crisiscommunicatie zette geen handelingsperspectieven of (kern)boodschappen in LCMS, behalve de NL-Alert van 15.32 uur.

3.3.4 RBT

- De secretaris RBT heeft na alarmering de bestuurlijke netwerkkaarten geraadpleegd.
- Bij een RBT hoort de IM-er ROT aan te sluiten in het overleg. Tijdens deze systeemtest is de IM-er ROT niet meegegaan naar het RBT. Vervolgens is er daardoor ook geen informatie via LCMS gedeeld vanuit het RBT (vertaald naar aanbeveling).
- De informatiedeling tussen de teams verliep daarmee alleen via de OL en de beleidsondersteuner OL, die wel zowel bij het ROT als het RBT aansloten.
- Er is niet waargenomen of het RBT gecontroleerd heeft of cruciale informatie is overgekomen.

3.3.5 Aanbevelingen: Informatiemanagement

Wie	Omschrijving
CoPI	Zorg dat je als IM-er/GIM-er in LCMS tussentijds opslaat zodat de tekst voor iedereen zichtbaar wordt.
CoPI	Pak als IM-er meer je rol in het presenteren van het beeld en het samenvatten van de acties en actiehouders. Stem als IM-er vóór het overleg af met de Leider CoPI over wie welke rol pakt en hoe je samen het overleg vorm gaat geven.
ROT	Werk in LCMS Plot (via module scenario's) ook de scenario's in de tijd uit met de bijbehorende waterstanden en overstromingsgebieden. Laat het waterschap hier leidend in zijn en neem hun plot over of importeer deze.
IM, RBT	Zorg dat je als IM-er ROT ook aansluit bij het RBT, zodat daar het (geografisch)beeld kan worden gepresenteerd, en de informatie van het RBT in LCMS kan worden verwerkt, en het RBT in beeldvorming en informatievoorziening ondersteund wordt.

¹⁴ Bij een daadwerkelijk incident zou er ook nog een IM-er Politiezorg (IMP) actief zijn in het SGBO, de IMP ondersteunt informatie-uitwisseling met multi-partners en houdt het politiebeeld bij in PCMS waarbij een koppeling tussen PCMS-LCMS gemaakt wordt. Dit was tijdens de systeemtest niet ingeregeld in het scenario.

3.4 Crisiscommunicatie

Oefendoel:

D. Met verschillende doelgroepen (zoals getroffen, media, bevolking, verwanten en de interne organisatie) wordt tijdig, doelgericht en regelmatig gecommuniceerd over het incident of de crisis.

Waarnemingscriteria/Toetsingskader	Behaald	Toelichting
Communicatie richt zich op informatieverstrekking, betekenisgeving en handelingsperspectief.	Deels	Zie 3.4.1, 3.4.2 en 3.4.3. Gericht op informatieverstrekking. Betekenisgeving en handelingsperspectief minimaal.
Feitelijke informatie wordt snel gecommuniceerd. Over betekenisgeving en handelingsperspectief vindt afstemming plaats.	Deels	Zie 3.4.1, 3.4.2 en 3.4.3. Er is gebrek aan informatie (zie H5), feitelijke informatie die er is wordt wel snel via liveblog gedeeld (CoPI). Duidelijke handelingsperspectieven (o.a. via NL-Alert) en betekenisgeving laten te lang op zich wachten. De afstemming (vanuit sectie CC) is minimaal.
De verschillende doelgroepen zijn benoemd en ontvangen tijdig, regelmatig en op maat informatie.	Nee	Zie 3.4.1, 3.4.2. en 3.4.3. Op CoPI-niveau deels benoemd, op ROT-niveau niet benoemd. Er wordt wel informatie gedeeld, maar niet met voldoende regelmaat en niet op maat voor doelgroepen.
De communicatieboodschap: o is afgestemd met (externe) partners (uit de functionele keten). Daarbij is duidelijk wie waarover communiceert en op welk moment en met welk doel;	Nee	Zie 3.4.1, 3.4.2, en 3.4.3. Er is tussen de teams (minimaal) afgestemd over de communicatieboodschap. Er vond geen expliciete afstemming met ketenpartners plaats over de communicatieboodschap
o wordt gebracht met passende communicatiemiddelen afgestemd op het incident, de omstandigheden en de doelgroepen;	Deels	Zie 3.4.1, 3.4.2, en 3.4.3. Diverse communicatiekanalen gebruikt, vooral gericht op algemene bevolking via liveblog, NL-alert pas na 3 uur verstuurd.
o is gericht op de specifieke informatiebehoefte, kennis en niveau van de verschillende doelgroepen.	Nee	Zie 3.4.1, 3.4.2 en 3.4.3. informatiebehoefte (via omgevingsanalyse) uiteindelijk wel in beeld, maar communicatieboodschap niet gericht op doelgroepen (die niet duidelijk in beeld waren).
Het is ten tijde van het incident inzichtelijk hoe de boodschap is overgekomen (effect van communicatie). Dit wordt continu meegenomen in het kader van crisiscommunicatie.	Nee	Zie 3.4.2, er zijn omgevingsanalyses uitgevoerd die inzichtelijk maken hoe de boodschap is overgekomen. Dit wordt echter niet structureel meegenomen in de communicatie.

3.4.1 CoPI

- De communicatieadviseur-CoPI schaalde direct na alarmering op binnen crisiscommunicatie en start vervolgens de liveblog op. Het blijkt echter lastig om informatie te verstrekken, omdat

hij aanrijdend is en er op dat moment nog veel onduidelijkheid is, o.a. over meerdere CoPI's en wat zich daar afspeelde en wie de communicatie oppakte (zie ook hoofdstuk 5).

- De webredacteur nam het liveblog over en meldt daar dat mensen die het gebied willen verlaten hulpdiensten de ruimte moeten geven. Een NL-alert wordt overwogen, maar het is op dat moment nog niet duidelijk wat de boodschap daarin zou moeten zijn.
- Er werden handelingsperspectieven gedeeld via het liveblog en er wordt afgesproken dat dit de centrale plaats is waar alle communicatie wordt weergegeven. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de 3 CoPI-gebieden, er is met de andere CoPI's (via tegenspel) afgestemd dat elk gebied een eigen NL-Alert kan versturen, omdat er mogelijk verschillende handelingsperspectieven zijn.
- De media-/omgevingsanalyse is niet actief gedeeld met het CoPI, anders dan dat de analyses in LCMS werden gezet (eerste omgevingsanalyse om 15.03 uur in LCMS). Wel heeft de CA CoPI een beeld van de informatiebehoefte van de getroffen, betrokkenen en media, waar duidelijk op wordt ingespeeld of wordt doorverwezen naar de communicatieadviseur ROT.
- Er vond pers- en publieksvoorlichting plaats via: interviews met de lokale media, via de liveblog op de website en er werd een NL-alert voorbereid.
- Vervolgens stemt de CA-CoPI met de ACC (ROT) af dat er één NL-Alert voor het gehele gebied wordt verstuurd en daarnaast voor elk deelgebied een aparte NL-Alert.
- Uiteindelijk werd er om 15.32 uur één NL-alert (zie afbeelding 1) verstuurd voor het gebied rond Varik.
- De doelgroepen die onderscheiden werden waren beperkt tot de media en de bevolking die handelingsperspectieven ontvingen. Verder werden er geen (specifiekere) doelgroepen onderscheiden.
- Voor zo ver er doelgroepen waren (niet duidelijk onderscheiden), ontvingen zij tijdig (binnen 30 minuten) informatie, maar niet regelmatig (tussen de liveblog updates zat ongeveer 60 minuten) en niet echt op maat (vanwege gebrek aan duidelijke doelgroepen).
- De communicatieboodschap was afgestemd met de ACC en met de andere CoPI's (tegenspel), maar niet specifiek met ketenpartners.

3.4.2 ROT

- De communicatie richt zich niet duidelijk of niet bewust op één of meerdere communicatiedoelen; informatievoorziening, betekenisgeving en/of handelingsperspectief/schadebeperking. Er was geen duidelijk plan of doel voor de communicatie. De communicatie kwam in feite vooral neer op informatievoorziening (vertaald naar aanbeveling).

Afbeelding 1

- Een NL-Alert¹⁵ werd pas na 3 uur verstuurd, terwijl dit in deze situatie cruciaal is bij het geven van een handelingsperspectief voor de getroffen en (vertaald naar aanbeveling).
- Er was onduidelijkheid over de procedure van het versturen van een NL-alert en het bericht moest steeds worden aangepast, wat zorgde voor vertraging (vertaald naar aanbeveling).
- De sectie crisiscommunicatie had onvoldoende zicht op de informatiebehoefte van getroffen en betrokken en de media. Er was pas laat een omgevingsanalist actief vanuit huis (zie H.4), waardoor de omgevingsanalyses (in totaal 5 opgeleverd) pas rond 14.30 uur op gang kwamen. Vervolgens werd door de sectie het omgevingsbeeld niet verder verrijkt (bijvoorbeeld via de BOB-structuur), waardoor het ROT niet gevoed kon worden. Er is uiteindelijk dus wel zicht op de informatiebehoefte maar hier wordt weinig mee gedaan (vertaald naar aanbeveling).
- Binnen de sectie werden de verschillende doelgroepen niet benoemd (vertaald naar aanbeveling). Er was binnen de sectie geen sprake van georganiseerd overleg. Rond 14.00 uur werd er wel een eerste overleg gevoerd waar de doelgroepen aan bod zouden moeten komen, maar dit overleg is niet afgemaakt en de doelgroepen zijn niet benoemd (vertaald naar aanbeveling).
- De eerste communicatie verliep via de Communicatieadviseur CoPI, vervolgens is hier vanuit de sectie weinig aan toegevoegd (NL-alert laat opgesteld, geen handelingsperspectief geformuleerd), anders dan een aantal berichten via de liveblog. De doelgroepen (die niet benoemd zijn) ontvangen dus niet tijdig, regelmatig en op maat informatie.
- Pers- en publieksvoorlichting liep via de liveblog. Ook is gesproken over de inrichting van een KCC (klant contactcentrum) en het communiceren van een PIN (publieksinformatienummer).
- De communicatieboodschap werd onvoldoende afgestemd met andere teams. De ACC heeft niet voldoende geschakeld met de woordvoerder CoPI en de OL. Er was niet duidelijk welke opdracht de sectie communicatie had t.o.v. het CoPI en er was pas laat aansluiting met het ROT. De afstemming met de andere secties was minimaal, wel haalde een van de sectiemedewerkers af en toe informatie op bij de sectie Bevolkingszorg (vertaald naar aanbeveling).
- De sectie communicatie kon het RBT onvoldoende tot niets adviseren over de communicatieaanpak. Bij aankomst van de communicatieadviseur BT (om 15.15 uur) lag er geen plan of advies (vertaald naar aanbeveling).
- De stakeholders (bijvoorbeeld uit de functionele keten) waren niet in beeld gebracht, waardoor er ook niet met partners werd afgestemd (vertaald naar aanbeveling).
- Er was niet duidelijk wie, waarover communiceerde, met welk doel. Dit omdat er geen afstemming en geen analyse plaatsvond binnen de sectie crisiscommunicatie.

3.4.3 RBT

- Het RBT had een beeld van de informatiebehoefte van getroffen en betrokken en media, al werd dit niet specifiek per doelgroep benoemd.
- Er was een beknopt omgevingsbeeld beschikbaar voor het RBT en deze werd ingebracht door de Communicatieadviseur BT.
- Het RBT besloot om een duidelijk communicatieplan op te stellen voor de evacuatie en om een gezamenlijke persconferentie te houden voor de duiding 'wat is er gebeurd'. Doelen hiervan

¹⁵ NL-alert is daarbij logischer, betere optie om een handelingsperspectief te delen dan via de VRGZ live-blog (en daarmee voeden van de media). Dit omdat NL-Alert een groter deel van de bevolking kan bereiken en dat sinds de verbetering van NL-Alert het verzendingsgebied nauwkeuriger kan worden bepaald.

waren voornamelijk informatievoorziening en schadebeperking, al zijn deze doelen niet expliciet benoemd. Het gaat in mindere mate om betekenisgeving, anders dan dat wordt besloten dat de (loco)burgemeesters optreden als lokale boegbeelden.

3.4.4 Aanbevelingen: Crisiscommunicatie

Wie	Omschrijving
Crisiscomm.	Formuleer een duidelijk doel voor je communicatie, richt je daar waar mogelijk specifiek op informatievoorziening, betekenisgeving en handelingsperspectief/ schadebeperking en benoem deze doelen ook duidelijk met elkaar.
Crisiscomm.	Zorg ervoor dat je tijdig een handelingsperspectief deelt met de getroffen en via één of meerdere NL-Alert(s).
Crisiscomm.	Zorg dat je bekend bent met de procedure voor het verzenden van een NL-alert.
Crisiscomm. Sectie Com. ROT	Om de informatiebehoefte in beeld te krijgen, zorg dat er tijdig een omgevingsanalist beschikbaar is (al bij GRIP 1) zodat omgevingsanalyses gedeeld en besproken kunnen worden.
Crisiscomm. Sectie Com. ROT	Zorg voor georganiseerd overleg binnen de sectie. Verrijk de omgevingsanalyses door met elkaar (volgens de BOB-structuur) de communicatie te bespreken.
Crisiscomm. Sectie com. ROT	Zorg dat je een doelgroepenanalyse maakt om de verschillende doelgroepen in beeld te krijgen en je communicatie hierop te kunnen afstemmen.
Crisiscomm. Sectie Com. ROT	Stem (vanuit de sectie ROT) af met het CoPI, o.a. door de behoefte op te halen (waar kun je het CoPI in ondersteunen?) en door de omgevingsanalyse met het CoPI te delen. Stem ook regelmatig af met de andere secties en de communicatieadviseur ROT.
Crisiscomm. Sectie Com. ROT	Zorg dat je (vanuit de sectie ROT) een communicatieplan of communicatieadvies kunt meegeven aan het RBT.
Crisiscomm. Sectie com. ROT	Zorg dat je de partners in beeld hebt, zodat je met hen de communicatie kunt afstemmen. Breng bijvoorbeeld de belangrijke stakeholders/ partners in beeld door de betreffende bestuurlijke netwerkkaart te raadplegen.

3.5 Overdracht nafase

Oefendoel:

E. Na afschaling is sprake van een duidelijke overdracht van activiteiten van de crisisorganisatie naar de 'nafase'-organisatie. Daarbij zijn vervolgactiviteiten belegd.

Waarnemingscriteria/ Toetsingskader	Behaald	Toelichting
Na afschaling is sprake van een duidelijke overdracht van activiteiten van de crisisorganisatie naar de 'nafase'-organisatie.	n.v.t.	De systeemtest was bij de beëindiging nog in de acute fase; van afschaling en overdracht naar de nafase was nog geen sprake. Hoewel er geen hoofd nafase is opgekomen is er wel een projectleider nafase aangewezen, die een plan voor de nafase zou moeten gaan opstellen.
Daarbij zijn vervolgactiviteiten belegd.	n.v.t.	De oefening is beëindigd in de acute fase, voordat het nafaseplan is opgesteld. Vervolgactiviteiten waren op dat moment nog niet in kaart gebracht en verwerkt in een overdrachtdocument nafase.

3.5.1 CoPI

- Het CoPI was nog niet zo ver om het over de nafase te hebben, ze waren nog duidelijk in de acute fase van het incident, bezig met het voorbereiden van de evacuatie.

3.5.2 ROT

- Er kwam geen Hoofd Nafase op. In de sectie wordt wel gesproken over het aanstellen van een Hoofd Nafase. Door dat er in die fase van het incident geen prioriteit aan wordt gegeven, en omdat er geen specifiek vrijgemaakt functionaris in de sectie Bevolkingszorg beschikbaar is, komt het er niet meer van om met een overdrachtdocument nafase aan de slag te gaan.
- Uiteindelijk was er wel een hoofd Nafase beschikbaar op afstand en werd in het ROT aangegeven dat er een projectleider Nafase aangesteld was. Echter, deze is niet ter plaatse om al te starten met het overdrachtdocument nafase en was de nafase hierdoor minder 'zichtbaar'. Uiteindelijk is de systeemtest beëindigd toen er nog niet was afgeschaald, en er (nog) geen overdrachtdocument nafase was opgesteld en nog geen overdracht naar de nafase had kunnen plaatsvinden.
- Het thema nafase wordt al vroeg (13.36 uur) benoemd door de OL. Ook bij het afkondigen van GRIP4 is wordt aan het RBT geadviseerd om te besluiten tot het aanstellen van een projectleider nafase en een projectplan te bespreken om zo de nafase goed te kunnen voorbereiden.

3.5.3 RBT

- De systeemtest is gestopt na het 1^e RBT-overleg, toen het incident nog volop gaande was, daarom werd er nog niet afgeschaald en heeft er nog geen overdracht naar de nafase kunnen plaatsvinden.

3.5.4 Aanbevelingen: overdracht nafase

Wie	Omschrijving
Bevolkingszorg	Zorg dat er een hoofd nafase opkomt op het RCC, zodat de overdracht naar de nafase kan worden voorbereid.

4 Opkomst

4.1.1 CoPI

Functie	Alarmering	GMS/iTel	Ter plaatse	Opkomsttijd	Start uitvoering taken binnen*	Opkomstnorm behaald ja/nee
Leider CoPI	12:23 uur	GMS	12:40 uur	17 min	30 min	Ja
OvD-Politie	12:23 uur	GMS	13:00 uur	37 min	30 min	Nee
OvD-Geneeskundige Zorg	12:23 uur	GMS	12:40 uur	17 min	30 min	Ja
OvD-Brandweer	12:23 uur	GMS	12:24 uur	1 min	30 min	Ja
OvD-Bevolkingszorg	12:23 uur	GMS	12:45 uur	22 min	30 min	Ja
IM-CoPI	12:23 uur	GMS	12:45 uur	22 min	30 min	Ja
Communicatieadviseur CoPI	12:23 uur	GMS	13:10 uur	47 min	30 min	Nee
GIM	12:23 uur	GMS	13:00 uur	37 min	N.v.t.	N.v.t.

* Functionarissen dienen binnen de gestelde tijd te starten met hun werkzaamheden; de eerste vergadering start binnen 30 minuten na alarmering.

- Alle functionarissen zijn binnen 30 minuten begonnen met de uitvoering van hun werkzaamheden. Een aantal OvD-en was al aanwezig, anderen waren nog onderweg, maar al wel in contact.
- Het eerste multidisciplinaire overleg is binnen 30 minuten na opschaling naar GRIP 1 gestart, hierbij waren de L-CoPI, OvD-B, OvD-G, IM-er en de OvD-Bz aanwezig.
- De eerste CoPI-vergadering vond om 13.15 uur plaats (52 minuten na alarmering), het CoPI-team was bijna compleet, met uitzondering van de communicatieadviseur CoPI, die nog tijdens het eerste CoPI aansloot.

4.1.2 ROT

Functie	Alarmering	GMS/iTel	Ter plaatse	Opkomsttijd	Start uitvoering taken ¹⁶	Opkomstnorm behaald ja/nee
Operationeel Leider	12:24 uur	GMS	12:46 uur	22 min	45 min	Ja
AC Brandweezorg	12:24 uur	GMS	12:54 uur	30 min	45 min	Ja
AC Politiezorg	12:24 uur	iTel	12:48 uur	24 min	45 min	Ja
AC Geneeskundige Zorg	12:24 uur	GMS	12:53 uur	29 min	45 min	Ja
AC Bevolkingszorg	12:24 uur	iTel	12:44 uur	20 min	45 min	Ja
Communicatieadviseur ROT	12:24 uur	GMS	13:34 uur	70 min	45 min	Nee
IM-ROT	12:24 uur	GMS	12:45 uur	21 min	30 min	Ja
Informatiecoördinator	12:24 uur	Precom app	12:52 uur	28 min	40 min ¹⁷	Ja
GIM	12:24 uur	GMS	12:41 uur	17 min	40 min	Ja
Beleidsondersteuner ROT	12:24 uur	iTel	12:40 uur	16 min	45 min	Ja
Defensie	12:24 uur	iTel	12:50 uur	26 min	120 min	Ja

¹⁶ In het Regionaal Crisisplan staat dat functionarissen binnen de gestelde tijd dienen te starten met hun werkzaamheden.

¹⁷ Volgens Besluit Veiligheidsregio's: sectie informatiemanagement start met uitvoering taken binnen 40 minuten.

Om 12.22 uur werd GRIP 2 afgekondigd door de CaCo en om 12.24 uur werd gealarmeerd. De eerste ROT-vergadering startte om 13.15 uur, dat is net niet binnen de norm van 45 minuten na alarmering¹⁸.

Bijzonderheden

- De communicatieadviseur ROT was niet op tijd aanwezig en ontbrak bij de eerste ROT-vergadering.

Functie	Alarmering	GMS/Istel	Ter plaatse	Opkomsttijd	Start Uitvoering taken ¹⁶	Opkomst norm behaald ja/nee
Hoofd nafase sectie Bz	12.24 uur	iTel	X	X min	60 min	Nee
HIN sectie Bz	12.24 uur	iTel	13.35 uur	71 min	60 min	Nee
Medewerker sectie brw	12.24 uur	GMS	13:00 uur	36 min	60 min	Ja
AGS-brandweer	12.24 uur	GMS	13:17 uur	53 min	60 min	Ja
ACC (algemeen commandant crisiscommunicatie)	12.24 uur	GMS	13:34 uur	70 min	30 min ¹⁹	Nee
Medewerker sectie Cc (1)	12.24 uur	iTel	13.19 uur	55 min	60 min	Ja
Medewerker sectie Cc (2)	12.24 uur	iTel	13.15 uur	51 min	60 min	Ja
Webredacteur sectie Cc	12.24 uur	iTel	13.06 uur	42 min	60 min	Ja
Omgevingsanalist sectie Cc	12.24 uur	iTel	13.56 uur	92 min	60 min	Nee
HIN-sectie Cc	12.24 uur	iTel	13:19 uur	55 min	60 min	Ja
HIN sectie Gz	12.24 uur	GMS	13:09 uur	45 min	60 min	Ja
2 ^e HIN sectie GZ	12.24 uur	iTel	13:24 uur	60 min	n.v.t.	n.v.t.
Medewerker sectie Politie	12.24 uur	iTel	12:46 uur	22 min	60 min	Ja
RMOA	12.24 uur	iTel	12:50 uur	26 min	120 min	Ja
Floormanagement ICT ²⁰	12.24 uur	GMS	12:30 uur	6 min	30 min	Ja
Facilitair medewerker 1 ²⁰	12.24 uur	iTel	12:30 uur	6 min	30 min	Ja
Facilitair medewerker 2 ²⁰	12.24 uur	iTel	12:30 uur	6 min	30 min	Ja

Bijzonderheden

- De Algemeen commandant crisiscommunicatie was niet binnen de gestelde tijd aanwezig bij het RCC. Ook communicatieadviseur ROT was niet op tijd aanwezig in het ROT. De omgevingsanalist (Sectie Crisiscommunicatie) heeft vanuit huis gewerkt. Dit heeft impact op het proces crisiscommunicatie, het vertraagt de opstart van de sectie en maakt afstemming over crisiscommunicatie moeilijk (vertaald naar aanbeveling).
- Er kwam geen Hoofd Nafase op en de HIN Bevolkingszorg was niet binnen de gestelde tijd aanwezig. Hierdoor de overdracht naar de nafase niet opgepakt en kwam het delen van informatie vanuit Bevolkingszorg in LCMS pas later op gang ([vertaald naar aanbeveling](#)). De twee medewerkers sectie die opkwamen hebben wel geprobeerd deze gaten zo goed mogelijk te vullen.

¹⁸ In het Regionaal Crisisplan 2024-2027 staat dat de eerste ROT vergadering binnen 45 minuten na alarmering dient te starten.

¹⁹ AC communicatie is de 'functionaris crisiscommunicatie ROT' in het besluit Veiligheidsregio (BVR) artikel 2.3.2, eerste lid onder c.

²⁰ Volgens het Regionaal Crisisplan 2024-2027 (p.16) binnen 30 minuten starten met uitvoering van taken.

4.1.3 RBT

Functie	Alarmering	Ter plaatse	Start uitvoering taken *	Opkomstnorm behaald ja/nee
Voorzitter RBT	14.45 uur	15:07 uur	60 min	Ja
Adviseur Bevolkingszorg	14.51 uur	15.07 uur	60 min	Ja
Plv. Operationeel Leider (OL)	14.51 uur	al ter plaatse	45 min	Ja
Adviseur Brandweezorg	x	x	60 min	x
Adviseur Geneeskundig	x	x	60 min	x
Adviseur Politiezorg (AC-P)	x	Al TP	60 min	Ja
Communicatieadviseur BT	14:51 uur	15.15 uur	60 min	Ja
Secretaris BT (bestuursadviseur)	14.51 uur	al ter plaatse	60 min	Ja
Bestuursadviseur voorzitter RBT	n.v.t.	14:59 uur	n.v.t.	n.v.t.
Informatiemanager ROT	X	al eerder ter plaatse	n.v.t.	x
(Loco)burgemeester West-Betuwe	14.51 uur	al eerder ter plaatse	60 min	ja
(Loco)burgemeester Tiel	14.51 uur	15.51 uur	60 min	ja
Voorzitter/Dijkgraaf waterschap Rivierenland	14.51 uur	al eerder ter plaatse	N.v.t.	N.v.t.

* Functionarissen dienen binnen de gestelde tijd te starten met hun werkzaamheden; de eerste vergadering start binnen 60 minuten na alarmering.

Bijzonderheden

- De eerste RBT-vergadering is niet binnen 60 minuten na alarmering gestart. Om 14.51u is GRIP 4 gemaakt. Om 16.01u startte het eerste RBT-overleg, dit was in afstemming met de OL, omdat er om 15.30u nog een ROT was gepland. Het RBT was wel binnen 60 minuten compleet in de bezetting waarmee vergaderd werd.
- De locoburgemeester van West-Betuwe was er al vóórdat het GRIP 4 was.
- De Adviseur Brandweezorg, de Adviseur Geneeskundig en de Adviseur Politiezorg werden niet opgeroepen²¹ (zie hoofdstuk 5). Ter vervanging van de Adviseur Politiezorg sloot de AC-P aan in het RBT (vertaald naar aanbeveling).
- De informatiemanager ROT sloot niet aan in het RBT²¹ (vertaald naar aanbeveling).

4.1.4 Aanbevelingen: Opkomst

Wie	Omschrijving
Bz	Onderzoek de mogelijkheden om de piketten voor de sectie zo te organiseren dat alle rollen tijdig kunnen worden ingevuld.
CC	Onderzoek de mogelijkheden om de piketten voor de sectie zo te organiseren dat alle rollen tijdig kunnen worden ingevuld. Neem daarbij ook mee wat de reden is dat functionarissen op hard piket niet tijdig aanwezig waren.
IM	Zorg dat er een IM-er ROT aansluit bij het RBT, volgens de afspraken uit het crisisplan.
OL & voorzitter RBT	Bespreek duidelijk met elkaar welke adviseurs de voorzitter aan tafel wenst, zodat deze (indien gewenst) kunnen worden opgeroepen, naast de kernbezetting.

²¹ Zie voor de afspraken over bezetting RBT, het regionaal crisisplan 2024-2027.

5 Beschouwing en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een interpretatie van de resultaten, aangevuld met de visie van de evaluator gebaseerd op de waarnemingen van de waarnemers, gesprekken met de oefenstaf, tegenspelers, deelnemers en eigen waarneming. Er wordt gereflecteerd op deze systeemtest, bijbehorende beperkingen worden besproken en er worden suggesties voor verbetering gegeven (schuingedrukt).

Tijdens de systeemtest zijn de onderdelen van de hoofdstructuur van de crisisorganisatie van de VRGZ gezamenlijk getoetst op de 5 processen uit het toetsingskader 4.0 en op een aantal normen (wetgeving & Regionaal Crisisplan). Zoals u heeft kunnen lezen, wordt grotendeels aan deze normen voldaan. Aan de test is eveneens een oefenscenario gekoppeld. Hoewel niet getoetst wordt of het scenario adequaat doorlopen is, zijn er een aantal aspecten die opvallen bij het doorlopen van het scenario.

Interpretatie scenario en niet bijsturen door oefenstaf/tegenspel

Tijdens de systeemtest geven de oefenstaf en het tegenspel er de voorkeur aan om zo min mogelijk bij te sturen, omdat het gaat om een test van de crisisorganisatie. Zo werd er niet bijgestuurd toen het scenario door de deelnemers anders werd geïnterpreteerd dan van tevoren (bij het schrijven het scenario) werd verwacht. In plaats van de verwachte snel oplopende hoge waterstand in Varik, werd het voorspellende model anders geïnterpreteerd. Volgens de expert van het waterschap zou het water bij Varik maar tot maximaal 40 cm hoog komen en de hoogste waterstanden zouden in een verder gelegen gebied en pas verder in de tijd worden verwacht. Hierdoor werd het scenario minder urgent dan de bedoeling was. Zo was het minder acuut om het gebied bij Geldermalsen, waarvoor het CoPI verantwoordelijk was, te evacueren omdat het water daar pas na twee dagen zou komen. Bovendien kwamen de duiding en bijbehorende kaarten van de situatie vanuit het waterschap pas laat (ongeveer 2 uur na alarmering). Hierdoor bestond er lange tijd onduidelijkheid over de overstromingssituatie en bijbehorende prognoses (verwachte waterstanden per gebied in de tijd).

Ook toen er pas laat werd opgeschaald naar GRIP 4 en vervolgens de eerste RBT-vergadering werd uitgesteld (omdat er eerst nog een ROT-vergadering zou plaatsvinden), stuurde de oefenstaf hier niet op bij. Dit zorgde ervoor dat het scenario flink uitliep in de tijd en de systeemtest al na een 1e RBT al ten einde was, terwijl het ROT en RBT nog midden in het scenario zaten. Het blijft een afweging om hier de juiste balans in te vinden, in dit geval had meer bijsturen het oefenaspect voor de deelnemers van deze systeemtest ten goede kunnen komen.

Verwarring over 3 CoPI's

In het scenario was sprake van 3 CoPI's, waarbij twee CoPI's vanuit het tegenspel werden ingebracht. Het werken met drie verschillende CoPI's zorgde voor veel verwarring (o.a. naamgeving CoPI, 1, 2, 3 door elkaar), bij zowel de deelnemers als het tegenspel. Zo werden de CoPI-leden gealarmeerd voor een dijkdoorbraak bij Varik, maar moesten echt even schakelen dat zij van het CoPI in Geldermalsen waren en zich juist met het voorbereiden op evacuatie moesten gaan bezighouden, in plaats van acute redding. Een aantal deelnemers en tegenspelers geeft ook aan dat het interessanter of beter was geweest als het CoPI zich met de daadwerkelijke dijkdoorbraak en redding had kunnen bezighouden.

Anderen geven juist aan dat het goed was dit te beoefenen, omdat het hebben van meerdere CoPI's ook realistisch zou zijn bij een daadwerkelijke dijkdoorbraak.

Crisiscommunicatiekolom

Uit deze systeemtest blijkt dat het proces van crisiscommunicatie op ROT-niveau onvoldoende functioneert om te voldoen aan de eisen van het toetsingskader. Tijdens de test waren de ACC en de

Communicatieadviseur ROT te laat aanwezig en de omgevingsanalist werkte vanuit huis. Deze drie sleutelpersonen van crisiscommunicatie begonnen pas laat met hun werkzaamheden. Ook ontbrak in de sectie crisiscommunicatie duidelijke sturing en structuur, waardoor beschikbare informatie niet goed werd geanalyseerd of vertaald naar concrete acties. Zo is er nauwelijks gebruikgemaakt van de omgevingsanalyses, zijn er geen doelgroepen gedefinieerd en was er geen sprake van een helder communicatieplan of duidelijke communicatiedoelstellingen.

Verskillende factoren spelen mogelijk een rol in het onvoldoende functioneren van crisiscommunicatie op ROT-niveau:

- Functionarissen in de poule (en dus ook bij de systeemtest) met weinig ervaring in hun rol en met (crisis)communicatie. Hierdoor voelen zij zich onvoldoende zeker in hun rol (vakbekwaam), en pakken zij hun rol onvoldoende, ondanks het afronden van hun functionele opleiding (startbekwaam).
- Te laat opkomen van functionarissen, vanwege te lange aanrijdtijd vanaf werk/woonlocatie²².
- Functionarissen die te weinig beschikbaar zijn, en/of de urgentie van de systeemtest niet voldoende inzien, waardoor zij niet opkomen.

Een heroverweging van de inrichting van de crisiscommunicatiekolom en de bijbehorende piketten is noodzakelijk om de crisiscommunicatie te versterken. Bij deze herinrichting zou rekening gehouden moeten worden met de bovengenoemde knelpunten.

Belangrijk om op te merken is dat de functionarissen crisiscommunicatie bij het CoPI en het RBT hun taken zo goed mogelijk hebben vervuld. Zij kregen echter onvoldoende ondersteuning en informatie vanuit de sectie en het ROT, wat hen belemmerde in het goed kunnen uitvoeren van hun rol. *Het versterken van de crisiscommunicatie zal dan ook gezocht moeten worden op ROT-niveau.*

Daarnaast is het voor het versterken van crisiscommunicatie *essentieel om bij GRIP 1 al een omgevingsanalist beschikbaar te hebben*. Voor gedegen crisiscommunicatie dienen de informatiebehoefte en de verschillende doelgroepen goed in kaart te worden gebracht om de communicatieboodschap daarop aan te passen, dit kan de woordvoerder CoPI niet alleen.

Bevolkingszorgkolom

De functie van HIN-Bevolkingszorg werd te laat ingevuld. Dit zorgde ervoor dat informatie vanuit de kolom Bevolkingszorg pas later door de HIN via LCMS met de andere kolommen werd gedeeld. De functie van Hoofd Nafase werd niet ingevuld, waardoor het proces overdracht naar de nafase onvoldoende vorm kreeg. Dit laat zien dat de piketten van Bevolkingszorg kwetsbaar zijn en het is aan te bevelen om *de inrichting van de piketten te heroverwegen en te onderzoeken op knelpunten*.

Wel moet worden opgemerkt dat de vakbekwaamheid van de functionarissen Bevolkingszorg goed lijkt. De functionarissen die opkwamen probeerden waar mogelijk de gaten te vullen van de functionarissen die (nog) niet aanwezig waren.

Opschaling GRIP-4

De werkwijze bij opschaling naar GRIP 4 zorgde voor wat verwarring. Zo is niet bij iedereen bekend wie horen aan te sluiten bij het RBT, waaruit de kernbezetting, de ondersteuning en de facultatieve bezetting bestaat. Het is mooi dat het crisisplan maatwerk mogelijk maakt (een flexibel RBT-team), maar dan is het wel noodzakelijk dat iedereen de afspraken en procedures (vb. hoe de facultatieve bezetting te alarmeren) kent. *Mocht dit vaker blijven terugkeren is deze flexibele inrichting op RBT-niveau het heroverwegen waard.*

---

²² Het is een organisatorische keuze om ook functionarissen uit het westelijke deel van de regio te hebben, terwijl zij zelfs onder gunstige omstandigheden niet binnen 45 minuten bij het 1^e ROT aanwezig kunnen zijn.

Bijlage 1: Bronnenlijst

Onderstaande bronnen zijn geraadpleegd voor de totstandkoming van dit evaluatierapport.

(Regionale) planvorming

- Regionaal Crisisplan Gelderland-Zuid 2024-2027
- Zakboek Crisisorganisatie Gelderland-Zuid 2024
- Inzetvoorstel GMS openbare orde/ GRIP procedures
- Bevolkingszorg op orde 2.0; prestatie-eisen voor crisiscommunicatie (hoofdstuk 3.4)

Wetgeving

- Besluit veiligheidsregio's (Bvr)
- Wet veiligheidsregio's (Wvr)
- Besluit personeel veiligheidsregio's

Documenten en formulieren

- Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's 4.0 (2018, H.4)
- Waarneemformulieren
- Ingevulde enquêtes deelnemers
- Ingevulde enquêtes oefenstaf
- Ingevulde enquêtes tegenspel
- Intekenlijst RCC
- LCMS
- GMS
- Rapportages iTel
- Opbrengst uit evaluatie projectgroep systeemtest
- Draaiboek systeemtest Poseidon – VRGZ
- Scenariodraaiboek systeemtest Poseidon – VRGZ
- Communicatie via appgroepen
- Communicatie via lifeblog vrgz.nl
- Gedeelde berichten via socials (o.a. @crisisglz)

Bijlage 2: Afkortingen- en begrippenlijst

AC	Algemeen Commandant
AG	Adviseur Geneeskundig
AGS	Adviseur gevaarlijke stoffen
BOB	Beeldvorming – oordeelsvorming – besluitvorming
Bvr	Besluit veiligheidsregio's
Bz	Bevolkingszorg
CaCo	Calamiteiten coördinator
CB	Crisisbeheersing
Cc	Crisiscommunicatie
CIM-er	Coördinerend Informatiemanager
CoPI	Commando plaats incident
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GIM	Geografisch Informatiemanager
GMK	Gemeenschappelijke meldkamer
GMS	Gemeenschappelijke meldkamer systeem
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
Gz	Geneeskundige zorg
HIN	Hoofd informatie
ICO	Informatie Coördinator
IM	Informatiemanagement
IM-er	Informatiemanager
Inspectie J&V	Inspectie Justitie en Veiligheid
LCMS	Landelijk crisismanagement systeem
MKA	Meldkamer Ambulance
MKON	Meldkamer Oost-Nederland
OL	Operationeel Leider
OvD	Officier van dienst
RBT	Regionaal BeleidsTeam
RCC	Regionaal crisiscentrum
RMOA	Regionaal militair operationeel adviseur
RTIC	Real Time Intelligence Center (politie)
ROT	Regionaal Operationeel team
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
WAS	Waarschuwings- en alarmeringssysteem
Wvr	Wet veiligheidsregio's